

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 26CoCsp/66/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319204081  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2319204081.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členov senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Daniela Ilavského v spore žalobkyne: N. U., nar. XX. D. XXXX, bytom W. Z. XXX, zast. advokátom: JUDr. Vladimír Sidor, Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o 1.500 eur, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 8Csp/178/2019-89 zo dňa 21. januára 2020, takto

### rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **p o t v r d z u j e .**
- II. Odvolací súd **m e n í** rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o zamietnutí žaloby v ostatnej časti tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 1.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nad sumu 1.000 eur (zamietnutie žaloby) rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- III. Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov tohto konania **v rozsahu 66 %.**

### o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 250 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku ( výrok I. ); v ostatnej časti žalobu zamietol ( výrok II. ) a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 100 % ( výrok III. ).

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov ( ďalej len „ ZoOS “ ) a vecne tým, že v spore vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26Csp/234/2016 bola žalobkyňa úspešná, čo bolo predpokladom na to, aby mala nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Čo sa týka samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ treba vychádzať z interpretačného výkladu, kde sa hovorí, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Konštatoval, že nárok žalobkyne bol považovaný za opodstatnený, avšak nie v takej výške ako bol uplatnený. Dal do pozornosti to, že žalobkyňa uzavrela so žalovanou dňa 21. februára 2012 dve spotrebiteľské zmluvy a dňa 23. marca 2015 tri spotrebiteľské zmluvy, t.j. celkom 5 spotrebiteľských zmlúv, teda mala skúsenosti s ich uzatváraním. Taktiež dal do pozornosti aj stanovisko bývalého podpredsedu ÚS SR JUDr. Milana L'álíka v náleze zo dňa 24. októbra 2013 sp. zn. I. ÚS 547/2012 ( odlišné stanovisko ), v ktorom pomerne ilustratívne poukázal na aktuálne zjavnú a neudržateľnú predimenzovanosť ochrany spotrebiteľa a „ démonizovanie “ veriteľskej pozície - v neprospech právnej istoty a celkového doterajšieho vnímania objektívneho práva v podmienkach kontinentálnej právnej kultúry: „ Všeobecné súdy vrátane Ústavného súdu SR ochranu spotrebiteľov

pusili a tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konania, aj keď uzavú akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek čo sa prieči zdravému rozumu / v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal, ale „peniaze mohol zobrať“ / a to sa už dotýka samotnej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Takýto postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýchovný“, paternalistický, ale aj absurdný v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem leader a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevyvodenia ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnenne obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Preto ak nedôjde k racionálnemu zvratu v doterajšej judikatúry súdov, opäť vrátane Ústavného súdu SR, existujúce bagateľné spory tak zahltia všetky sudy Slovenskej republiky / čo už je reálne / a ochromia nielen výkon ich spravodlivosti, ale narušia aj dôveru u občanov v právo, právny poriadok a tým aj právny štát / čl. 1 ods. 1 Ústavy SR /. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadostučinenia súd bral zreteľ aj na to, že žalobkyni už bola poskytnutá výhoda a to v tom, že úver mala bezúročný a bez poplatkov. Vnútorne bol súd toho presvedčenia, že primerané finančné zadostučinenie vo výške 250 eur -50 eur za každú zmluvu, je v danej veci adekvátne, preto v ostatnej časti žalobu zamietol.

3. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie čo do výroku II. podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) a d) C.s.p., pretože:

- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolateľka sa v konaní domáhala zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia v peniazoch, konkrétne vo výške 1.500 eur. Uviedla, že so žalovanou uzatvorila celkom päť zmlúv o spotrebiteľskom úvere, pričom každá jedna zmluva vykazovala vady nezlučiteľné so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ( ďalej len „ZoSÚ“ ), ako aj Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov ( ustanovenie § 53 a nasl. O.z. ), či ZoOS ( nekalé obchodné praktiky ). Tieto vady boli pritom právoplatne potvrdené súdmi. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok je čo do základu opodstatnený, ale nie v takej výške ako bol uplatnený. Odvolateľka sa domáhala finančného zadostučinenia vo výške 300 eur vo vzťahu ku každej zmluve, pretože každá jedna bola vyhotovená v rozpore so zákonom. Túto sumu odôvodnila najmä s poukazom na výšku odplaty, ktorú na základe zmlúv žalovaná od žalobkyne požadovala, hoci na ňu nemala nárok ( tá bola až vo výške viac ako 5.500 eur ). Súdna prax pri stanovení výšky primeraného zadostučinenia vychádza okrem iného aj z majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila v súvislosti s nezákonnou odplatou ( napr. Okresný súd Galanta, sp. zn. 15Csp/72/2019, Krajský súd Žilina, sp. zn. 11Co/184/2019, Krajský súd Trenčín, sp. zn. 5Co/144/2019, Okresný súd Lučenec, sp. zn. 7Csp/346/2017 a mnohé ďalšie ). Toto kritérium považuje odvolateľka za zásadné, pretože žalovaná ohrozila jej majetok v rozsahu rovnajúcom sa odplate za úver tým, že ju uviedla do omylu a porušila jej práva na riadne a včasné informácie, právo na prístup dodávateľa bez používania nekalých praktík a neprijateľných podmienok. Vyššie uvedené kritérium ale nie je jediné, pričom súd musí prihliadnuť na všetky podstatné okolnosti - postup žalovanej pri uzatváraní zmluvy, neochotu žalovanej mimosúdne sa dohodnúť, nutnosť žalobkyne podať žalobu proti ekonomicky a právne silnejšiemu dodávateľovi ( inak by sa napr. vystavila riziku premlčania jeho nároku ), osobná účasť žalobkyne na pojednávaní, s čím bol nepochybne spojený stres a obava z výsledku sporu. Ďalšími kritériami pre posúdenie výšky primeraného zadostučinenia sú: intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, výška nedôvodne požadovanej sumy žalovanou, dĺžka trvania závadného stavu a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom, spoločenskom živote žalobcu ( Krajský súd Trenčín, sp. zn. 4Co/124/2019 ). Odôvodnenie výšky primeraného finančného zadostučinenia súd prvej inštancie sústredil do bodu 16 odôvodnenia, z ktorého ale vôbec nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel súd k záveru o dôvodnosti primeraného finančného zadostučinenia vo výške 250 eur ( t. j. 50 eur za každú zmluvu ) a ktoré konkrétne skutkové a právne okolnosti pritom zobral do úvahy. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Žalobkyni je zrejmé,

že výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu ( čo správne uviedol aj súd prvej inštancie ), avšak aj táto suma musí odzrkadľovať konkrétne skutkové okolnosti a súd musí jej výšku odôvodniť v súlade s citovaným ustanovením, pritom musí dbať na to, aby bolo odôvodnenie rozsudku presvedčivé. Z bodu 16. odôvodnenia vyplýva, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške bral zreteľ na to, že žalobkyni bola poskytnutá výhoda v tom, že úver mala bezúročný a bez poplatkov. Táto skutočnosť presvedčila súd prvej inštancie o primeranosti sumy vo výške 250 eur. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia ( II. ÚS 383/06 ). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu ( IV. ÚS 115/03 ). Požiadavka „riadneho odôvodnenia“ v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva v napádanom rozsudku absentuje. Súd prvej inštancie vo svojej podstate uviedol jediný dôvod, na ktorý pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia prihliadal, avšak aj tento považuje žalobkyňa za pomerne absurdný. Pokiaľ súd prvej inštancie považoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru za výhodu pre žalobkyňu, jeho záver nemá oporu v právnom poriadku. Sankcia bezúročnosti úveru predsa postihuje veriteľa, ktorý postupuje v rozpore s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Na túto skutočnosť nemožno nazerať ako na výhodu spotrebiteľa, pretože ten sa na vytváraní obsahu zmluvy vôbec nepodieľal. Ak bola potom zmluva súdmi posúdená ako nezákonná, a preto bol úver z nej vyplývajúci bezúročný a bez poplatkov, musí tieto následky znášať výlučne veriteľ. Napokon, ak by súdy bezúročnosť úveru nevzhladli, nemohol by nárok žalobkyne vôbec vzniknúť, pretože by neexistovala hmotnoprávna podmienka „úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti“. Povedané inými slovami, vyslovenie bezúročnosti úveru nevyhnutne predchádza vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie, teda je jeho predpokladom. Odhliadnuc od uvedeného, súd prvej inštancie neprihliadol na žiadne iné skutočnosti, na ktoré žalobkyňa poukázala a ktoré objektívne vyplývali zo vzťahu medzi ňou a žalovanou. Odôvodnenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia tak pozostáva z toho, že súd je vnútorne presvedčený o konkrétnej výške bez toho, aby ju zdôvodnil v súlade s právnymi predpismi a požiadavkami súdnej praxe. Odvolateľka je toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň je naplnený aj odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p., pretože konanie má inú vadu, ktorá spočíva v nepreskúmateľnosti rozsudku v časti výšky primeraného finančného zadosťučinenia pre nedostatok, resp. absenciu dôvodov. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. (R 2/2016). Odvolateľka navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku II. zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

4. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá poprela splnenie zákonných podmienok na aplikáciu § 3 ods. 5 ZoOS, pretože ten vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a až na základe tohto konkrétneho porušenia je prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Z formulácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety ( domáhanie sa ochrany svojho práva ). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho ( § 3 ods. 5 ZoOS ) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Podľa tohto ustanovenia sa vyžaduje a) úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa a b) zodpovednosť za porušenie práva alebo povinnosti takto ustanovenej zákonom. Z podanej žaloby nevyplýva ani preukázanie podmienok podľa § 3 ods. 5 ZoOS. Žalobkyňa ani neoznačila a ani nekonkretizovala, porušenie ktorého práva alebo povinnosti jej zakladá nárok, ktorý si uplatňuje podanou žalobou. Podľa § 3 ods. 5 ZoOS: „ Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“. Ak by chcel zákonodarca priznať spotrebiteľovi

právo na primerané finančné zadosťučinenie za akékoľvek úspešné uplatnenie akéhokoľvek práva, potom by to zakotvil priamo ( za porušenie ), a neviazal by ho na to, či sa spotrebiteľ úspešne ( účelne ) domáhal jeho ochrany na súde. Účelom uvedeného ustanovenia totiž bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva ( najmä v reklamačnom konaní ), primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému ( porušeniu ) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Žalobkyňa namieta neprimeranú finančnú nízkosť zadosťučinenia, s tým, že súd vo svojom rozhodnutí nedostatočne odôvodnil výšku priznaného nároku. Žalovaná má však za to, že žalobkyni nevznikol žiadny nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak ako platí princíp „konzumpcie“ sankcií vo verejnom práve, platí aj vo vzťahu k § 3 ods. 5 ZoOS, že priznanie finančného zadosťučinenia znamená finančné zadosťučinenie za všetky skutočnosti, ktoré nastali do rozhodnutia súdu o jeho priznaní. Ak vo verejnom práve platí princíp, že „zbiehajúce sa delikty sú postihnuté len sankciou určenou pre najväčnejší z nich“ potom pri aplikácii § 3 ods. 5 ZoOS, ktoré má rovnako verejnoprávny charakter, nie je možné postupovať inak. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Ochrana spotrebiteľa je založená na ochrane „priemerného spotrebiteľa“. Toto chápanie zabezpečuje zachovanie prvku právnej istoty aj pre dodávateľa, ktorá má byť vlastná aj spotrebiteľským právnym vzťahom. Spotrebiteľa nezbavuje povinnosti konať s primeranou a očakávateľnou mierou opatrnosti, obozretnosti a zodpovednosti za vlastné konanie (porov. návrh generálnej advokátky vo veci C - 453/10, Pereničová a Perenič, bod 62 a nasl.). Priemerný spotrebiteľ je definovaný ako „osoba, ktorá je v primeranom rozsahu rozhladená, informovaná a obozretná.“ Takéto chápanie vymedzuje priamo Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach, prípadne aj úijné právo na úrovni sekundárnych aktov (napríklad definícia v bode 18 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29). Pri poskytovaní ochrany v zmysle právneho poriadku nie je možné a ani súdny orgán nie je oprávnený prekročiť rozsah ochrany poskytovanej priemernému spotrebiteľovi. Nedostatok zodpovednosti, resp. ľahostajnosť spotrebiteľa vo vzťahu k obsahu svojich práv a povinností nemôže založiť neplatnosť právneho úkonu a znemožniť uskutočniť plnenie, na ktoré má druhá zmluvná strana legitímny nárok. Spotrebiteľ je povinný vo vzťahu k svojmu postaveniu konať obzvlášť svedomite, obozretné, prípadne dodatočne požadovať informácie vo vzťahu k obsahu svojho záväzku, ktorého obsah mu nie je úplne zrejmý, aby tak predišiel ujme na svojich právach. Ochrana spotrebiteľa nemôže byť bezbrehá a zájsť tak ďaleko, že ten nemusí niesť žiadne adekvátne dôsledky svojho konania, aj keď uzavrie akúkoľvek zmluvu, čo sa prieči zdravému rozumu a v dôsledku čoho sa z úradnej povinnosti zbavuje svojej zodpovednosti. Takýto postup orgánov ochrany práva by bol nielenže absolútne nevyhovný, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* („práva patria len bdelym“). Spotrebiteľ má síce nárok na osobitnú právnu ochranu, avšak táto nemôže nadobudnúť bezmedzný charakter až do takej miery, že by úplne a bezvýhradne zbavovala spotrebiteľ miery nevyhnutnej jeho zodpovednosti za právne úkony, ktoré osobitne verifikoval svojim podpisom a ku ktorým pristúpil dobrovoľne a tak zasahovať aj do zmluvnej voľnosti účastníka zmluvného vzťahu.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalovaná, ktorá namietala nedostatočnosť jeho odôvodnenia a to v tom smere, že tento neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 250 eur. Napádaný rozsudok nespĺňa ani základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak, ako ich definuje ustanovenie § 220 C.s.p., keďže neobsahuje žiadny záver súdu ( či už skutkový alebo právny ) vo vzťahu k predmetu sporu, predovšetkým skutkové závery odôvodňujúce základ nároku a jeho výšku. Z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky ( napr. IV. ÚS 115/03 ) k požiadavke odôvodnenia súdneho rozhodnutia vyplýva, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré

nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného ( odvolacieho ) súdu ( § 211 O.s.p. )“. Súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie nebolo podľa obsahu a odôvodnenia rozsudku preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach, argumentačne nie je podložené a v rozsudku takým spôsobom a v rozsahu, ktorý by zodpovedal požiadavkám na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle hore označeného ustanovenia zákona. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu.

6. K odvolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá nesúhlasila s názorom žalovanej, že priznané primerané finančné zadosťučinenie nie je preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach a nie je argumentačne podložené. Pokiaľ ide o dôvodnosť nároku v jeho samotnom základe, tento je jednoznačne daný, čo konštatoval aj súd prvej inštancie. Predpoklady na vznik nároku sú uvedené v ustanovení § 3 ods. 5 ZoOS, pričom medzi tieto podmienky patrí porušenie povinností alebo práva zo strany veriteľa a úspešné uplatnenie tohto porušenia spotrebiteľom. Tieto podmienky sú jednoznačne a objektívne dané, čo vyplýva z rozhodnutia Okresného súdu Galanta, sp. zn. 26Csp/234/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 9Co/110/2018. Predmetné rozhodnutia sú právoplatné, teda záväzné pre žalovanú ( ako aj pre konajúci súd, pretože sa tým vyriešila otázka hmotnoprávneho vzťahu medzi stranami sporu ), preto je snaha o spochybňovanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie celkom bezvýznamná. Predpoklady nároku, ktorý je uplatnený aj v tomto konaní, jasne vymedzil aj NS SR, sp. zn. 6 Cdo/389/2015: „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.“. Odvolanie žalovanej v časti, v ktorej napáda existenciu vzniku nároku, je teda právne irelevantné, odporujúce právnej úprave ako aj súdnej praxi, preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. ako vecne správny potvrdil a vo výroku II. zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému sú odvolania prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v odvolaniach napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné a naopak odvolanie žalovanej dôvodné nie je.

8. So zreteľom na obsah odvolania žalobkyne a žalovanej bol v odvolacom konaní preskúmaný celý rozsudok vrátane závislého výroku o trovách konania ( výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v ostatnej časti zamietol /výrok II./ napadla žalobkyňa a výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel /výrok I./ napadla žalovaná ).

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným právnym posúdením sporu, s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument o opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ÚS SR II. ÚS 78/2005).

10. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 ZoOS. Citované zákonné ustanovenie upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

11. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odrádzajúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odrádzajúce.

12. Žalobkyňa si v predmetnom konaní uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.500 eur titulom úspešného uplatnenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26Csp/234/2016-140 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. apríla 2019, č. k. 9Co/110/2018-211.

13. Z rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 24. októbra 2017 26Csp/234/2016-140 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. apríla 2019, č. k. 9Co/110/2018-211, vyplýva, že žalovanej PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o. bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 5.079,91 eur a 5% ročný úrok z omeškania z uvedenej sumy od 9. novembra 2016 do zaplataenia vrátane zaplataenia trov konania. V uvedených rozhodnutiach bolo judikované, že žalovanou poskytnutý úver žalobkyni ( piatimi zmluvami ) je potrebné považovať za bezúročný, a to z dôvodu absencie náležitostí úverových zmlúv, na základe ktorých bol úver poskytnutý, preto bola žalobkyňa povinná žalovanej zaplatiť len reálne poskytnutý úver t. j. sumu, ktorá jej z titulu poskytnutého úveru bola pripísaná na účet a v zmysle § 451 ods.1 a 2 O.z. žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 5.079,91 eur.

14. Ohľadom odvolacej námietky žalobkyne, čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že za nemajetkovú ujmu pre spotrebiteľa je možné považovať obmedzenie spotrebiteľovho komfortu vo všetkých oblastiach jeho života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré spotrebiteľovi neoprávnenými platbami v prospech dodávateľa vznikli. Pre priznanie tohto peňažného zadosťučinenia nie sú stanovené žiadne špeciálne podmienky, nemôže tu však ísť o svojvôľu súdu, pretože i takto priznaná náhrada musí byť odôvodnená čo do základu a výšky a táto voľná úvaha musí byť preskúmateľná. Primerané zadosťučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnené zaplataených finančných prostriedkov sa všetko zhodilo.

15. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené a ide o prejednanie právnej otázky a nie skutkovej, nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. (a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom). Odvolací súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov v konaní pred súdom prvej inštancie. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v danom prípade daná. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (Valera Assalino v. Portugalsko z 20. apríla 2002) v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (najmä ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednáva právne otázky).

16. Žalobkyňa sa vo veci sp. zn. 26Csp/234/2016 domohla voči žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 5.079,91 eur, s tým, že jej bol poskytnutý celkovo úver ( piatimi zmluvami ) vo výške 7.544,35 eur. Žalovaná porušila svoje povinnosti v zmysle ZoSÚ tým, že zmluvy ňou pripravené neobsahovali zákonom stanovené náležitosti a sankcionovaná je už aj tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný, čo uviedol aj súd prvej inštancie, teda žalobkyňa získala predmetný úver bezplatne ( bezúročne ). Na druhej strane je však potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalobkyňa celkom isto už tým, že musela pristúpiť k súdnemu vymáhaniu svojej pohľadávky, utrpela určité psychické napätie a stres, ktorú skutočnosť ani nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Obohatenie sa žalovanej vo výške viac ako 65 % dosiahnutej výšky poskytnutého úveru, muselo mať tiež nepriaznivý dopad na jej finančnú situáciu a obstarávanie potrieb jej rodiny. Po zhodnotení všetkých týchto okolností dospel odvolací súd k záveru, že primeraným je finančné zadosťučinenie pre žalobkyňu vo výške 1.250 eur, čo je takmer 1/4 zo žalovanou získaného bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd má za to, že táto suma plne zohľadňuje ujmu na strane žalobkyne a predstavuje ( spolu s bezúročnosťou úveru ) dostatočnú sankciu pre žalovanú, ktorá by ju mala pri ďalšom poskytovaní úverov odradiť od porušovania príslušných noriem na ochranu spotrebiteľa.

17. K odvolacej námietke žalovanej, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil treba prisvedčiť, ale nie vo vzťahu k žalovanej napádanému výroku I., ale vo vzťahu k výroku napadnutému odvolaním žalobkyne. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne a úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim ( Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B ). Súd prvej inštancie jasne a zreteľne vysvetlil, z akých dôvodov priznal finančné zadosťučinenie ( základ nároku ) a žalobe čo do základu priznania finančného zadosťučinenia vyhovel, tu odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 C.s.p., čo však neplatilo, ako bolo vyššie uvedené o výške priznaného nároku.

18. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 C.s.p. odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil a v súlade s ustanovením § 388 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o zamietnutí žaloby v ostatnej časti zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.000 eur a nad túto ( zamietajúcu časť ) rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Spolu s už priznanou sumou 250 eur ( ktorý výrok bol potvrdený ), tak žalobkyni bolo priznaných 1.250 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia, pretože úspešne na súde uplatnila porušenie svojho práva ( spotrebiteľky ) v súlade s ňou podanou žalobou.

19. Podľa § 396 ods. 1 C.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj tu na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

20. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

21. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 C.s.p. tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie aj na odvolacom súde v rozsahu 66 %, keď nezistil dôvody pre aplikáciu § 257 C.s.p. Žalobkyňa dosiahla v konaní čistý úspech 66 % ako rozdiel 83 % ( priznaná suma 1.250 eur ) a 17 % ( zamietnutá suma 250 eur ), pričom žiadala v konaní priznať sumu celkom 1.500 eur. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník ( § 262 ods. 2 C.s.p. ).

23. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne), preto na ďalšiu argumentáciu odvolateľiek, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

24. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3 : 0 ( čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení; § 393 ods. 2 druhá veta C.s.p. ).

## Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.